VIJFDE JAARGANG. No. 4. 1 SEPT. 1915.

DE SWASTIKA

DRIEMAANDELIJKSCH TIJDSCHRIFT VOOR DE STUDIE VAN SYMBOLIEK, VRIJMETSELARIJ EN AANVERWANTE ONDERWERPEN

OFFICIEELE MEDEDEELINGEN.

Br.·. H. J. van Ginkel 33° is in de laatst gehouden vergadering met algemeene stemmen verkozen tot lid van den Suprême Conseil Universel Mixte.

S.·. A. A. GÉDALGE.
Groot-Secretaris Generaal der Orde.

.·.

Den 23en Juli l.l. werd in het O.·. Rotterdam de provisoire Loge "Pythagoras" door den Vertegenwoordiger en eene commissie van installatie geïnstalleerd. Den BB.·. en ZZ.·. die tot dusver in dat O.·. als △ hadden gearbeid komt alle lof toe voor de wijze waarop zij gewerkt hebben om deze Loge tot stand te brengen en zij kunnen met tevredenheid terugblikken op hetgeen verricht is. Mogen zij daaruit de kracht putten die noodig zal zijn om in deze en in toekomstige tijden de jonge Loge tot bloei te brengen. Van vele zijden werd belangstelling getoond, waarvan het groot aantal bezoekers, vertegenwoordigers van andere Loges, getuigde. In den smaakvol versierden en keurig ingerichten tempel heerschte de ware maçonnieke geest.

Wij wenschen de nieuwe Loge alle heil!

.·.

Het opnieuw bewerkte rituaal voor den Leerlingsgraad, zooals dat volgens opdracht van den Opperraad nu in de Loges in Nederland en Koloniën bij voorkeur zal moeten worden gevolgd is thans gereed en afgedrukt.

BB.·. Vrijmetselaren, niet leden van de Gemeenschappelijke Vrij-

metselarij kunnen dit rituaal rechtstreeks bekomen van den Vertegenwoordiger tegen toezending van *f* 1.—

De leden van de Orde zullen het bekomen door hun V.·. M.·..
De ritualen voor den tweeden en derden graad gaan spoedig ter perse.

.·.

Nu de Orde hier te lande in kracht en omvang toeneemt komt het den Vertegenwoordiger wenschelijk voor een Nationalen Raad in te stellen.

Nadere bijzonderheden hierover zullen den Loges geworden.

.·.

De Gedeputeerd Vertegenwoordiger voor Nederlandsch Oost-Indië schrijft: . . . . . "Den 25en Mei hebben wij te Soerabaia eene lezing gehad over het goed recht der vrouw in de Vrijm.·.; wij hebben deze lezing, daar er anders geen Vrijm.·. van het Groot-Oosten mochten komen, niet laten uitgaan van de Loge, maar hebben haar gehouden als eene lezing voor geïnviteerden van ons persoonlijk. Het is uitstekend gelukt en er waren zeker een 80tal belangstellenden waaronder verscheidene leden van het Gr.·. O.·.. Er was na afloop een zeer geanimeerd debat. . . . Wij zijn zeer voldaan over den avond...."

.·.

De Vertegenwoordiger van den Opperraad voor Argentinië schreef aan den Vertegenwoordiger in Nederland:

"Z.·.·. V.·.·. Br.·.,

Ik heb met het grootste genoegen uw teekenplank van 24 Maart P.·. S.·. ontvangen. Ik dank u ten zeerste voor de inlichtingen die gij mij geeft over de vorderingen onzer Orde in Nederland en Nederlandsch-Indië. Ik schrijf hierover iets in ons Bulletin van Mei. Gaarne zal ik van u de *Swastika* ontvangen. . . . Ik heb de BB.·. en ZZ.·. in Argentinië de broederlijke groeten van de leden in Holland overgebracht en vervul hierbij den plicht u op mijn beurt de beste wenschen voor de BB.·. en ZZ.·. in Holland over te brengen.
. . . Ik zal mij in verbinding stellen met de ZZ.·. en BB.·. in Paraguay. Het zal niet moeilijk zijn eene L.·. in Ascunscion te stichten; wij hadden ook reeds eenige ZZ.·. aldaar woonachtig ingewijd in de "Rite Asul" te Buenos Ayres. . . .

Hier in Argentinië heb ik reeds twee Loges onzer Gemengde Orde gesticht en ik ben op het oogenblik in besprek met een Loge, een Kapittel en een Areopaag welke onafhankelijk staan, opdat zij zich bij ons zullen aansluiten.

Wat de mannelijke Vrijmetselarij hier betreft, deze is zoodanig in zichzelf verdeeld dat er te Buenos Ayres op het oogenblik *drie* Opperraden van den Schotschen Ritus zijn. Bovendien is er een Opperraad van de "Rite Asul", een Opperraad van den "Rito Confederado", die uit vroegere afscheidingen ontstonden. Dan zijn hier nog Loges van de Engelsche, Duitsche en Fransche (Grand Orient), Italiaansche en Spaansche riten en vele onafhankelijke Loges".....

∴

In Italië heeft onze Orde plotseling een groote vlucht genomen. Dit treft ons te meer waar dit land tot dusver juist het moeilijkst te bewerken was.

Door den oorlog zijn nu echter tal van leden onzer Orde in de Vereenigde Staten tijdelijk in hun vaderland teruggekeerd, en deze zijn natuurlijk onmiddellijk aan den arbeid getogen.

Maar de voornaamste oorzaak van dezen groei is een splitsing in den Schotschen Ritus in Italië die tengevolge had dat tal van Loges, Kapittels en Kadoschraden zich nu aansloten bij onze Orde.

Onze Z.·.·. V.·.·. Br.·. Prof. S. Domanico 33° schrijft aan onzen Z.·.·. V.·.·. Br.·. Goaziou . . . . "Mijn correspondentie met u ving op het juiste oogenblik aan. Ik heb de waarde leeren kennen van de Algemeene Gemeenschappelijke Vrijmetselarij en door u ben ik in aanraking gekomen met Br.·. Menarini, den Vertegenwoordiger in Italië en daarna met Br.·. Martin. Wij zijn nu met u, vrienden, mijne loges en mijzelf, in de Orde der Algemeene Gemeenschappelijke Vrijmetselarij die den waren menschelijken vooruitgang in zijne krachtigste vormen vertegenwoordigt.

De Loge Telesio met zes Driehoeken, het Kapittel Lux en de Kadosch-Raad in de Vallei van Savuto hebben zich reeds verbonden aan den Opperraad der A.·. G.·. V.·.. Twee andere Loges worden gevormd uit de Loge Telesio, een in Aprigliano en een in Malito. Wij hebben twee Loges in Bologna en in Florence. Hier in

Napels hebben wij een Gemengde Loge gevormd onder den naam 'Provinciale Moederloge, 'Le Droit Humain'.' Deze begon met 25 oud-Maçons en 7 ZZ.·., en wij hebben 20 aanvragen voor aansluitingen en inwijdingen. De leden zijn allen bekende personen bij het onderwijs van de universiteiten. Spoedig hopen wij hier een tweede Loge te hebben. . . . .

Wij treffen nu maatregelen om de 'Italiaansche Federatie 'Le Droit Humain'' te vormen met een provisoiren Nationalen Raad als volgt: Br.·. Prof. S. Domanico 33°, Br.·. Mr. Gaetana Barba 33°, Br.·. Dr. Edoardo Donosto, 30°; Br.·. Giovanni Menarini 18°; Br.·. Andrea Campo 18°; Br.·. Alexandro Branchetti 18°; Zr.·. Prof. F. Ventura Figa".

Tot goed begrip diene nog dat de splitsing in den Schotschen Ritus ongeveer 7 à 8 jaar geleden plaats had en dat tengevolge daarvan sedertdien groote verwarring heeft bestaan in de maçonnieke gelederen in Italië. Vele der Loges waren al den strijd en de uitbanningen moede. In dien strijd ontdekte Br.·. Giovanni het bestaan onzer Gemengde Orde en ving zijn correspondentie met onzen Br.·. Goaziou aan.

* * *

Vervolg van de lijst der Loges:

Britsch-Indië.

Groot-Secretaris: Z.·.·. V.·.·. Br.·. G. S. Arundale 33°, Londen.
Ged.·. Groot-Sec.·.: Z.·.·. V.·.·. Zr.·. A. Herington, Benares City.

Blauwe Loges.

Rising Sun of India Lodge, no. 107. V.·. M.·. : Z.·.·. V.·.·. Zr.·. A. Besant 33°.
Besant Lodge, no. 103, Allahabad.
Dharma Lodge, no. 101, Benares.
Sangha-Shanti Lodge, no. 102, Bombay.
Tre Ratna Lodge, no. 106, Colombo.
Buddha Lodge, no. 104, Ghasipur.
Bodhi Lodge, no. 108, Rangoon.

Kapittels.

Soeverein Kapittel no. 3, Benares.
Soeverein Kapittel "Loyalty", no. 4, Adyar-Madras.

Australië.

Vertegenwoordiger: Z.·.·. V.·.·. Br.·. T. H. Martin, 30°, Sydney.

Blauwe Loges.

Adelaïde Lodge, no. 406, Adelaïde.

Brisbane Lodge, no. 405, Brisbane.

Melbourne Lodge, no. 401, Melbourne.

Victorian Lodge, no. 403; "

Sydney Lodge, no. 404, Sydney.

Zuid-Afrika.

Vertegenwoordiger: Z.·.·. V.·.·. Br.·. W. E. Harsh, P.·. M.·..

Driehoeken te Johannesburg, Pretoria, Pieter Maritzburg, Capetown.

Loge te Durban.

Frankrijk en Koloniën.

Groot-Secretaris: Z.·.·. V.·.·. Zr.·. A. Gédalge, Paris.

Blauwe Loges no. 1 Parijs; no. 2 Lyon; no. 3 Rover; no. 4 Parijs; no. 10 Toulon; no. 12 Esseux; no. 27 Auray; no. 29 Clermont-Ferrand; no. 30 Angers; no. 32 Nantes; no. 33 Marseilles; no. 34 Le Mans; no. 36 Nancy; no. 37 Nice; no. 40 Parijs; no. 42 Cusset-Vichy; no. 47 Tours; no. 48 Dyon; no. 55 Parijs; no. 7 Cayenne; no. 39 Chandernagor; no. 202 Tananarivé; no. 203 Philippeville, Algiers; no. 204 Djibouti, (Afrika); no. 206 Algers, (Algiers).

Kapittels

Souverein Kapittel no. 1 Parijs.

" " no. 6 Mains.

Areopaag te Parijs.

Zwitserland.

Loge no. 44 te Genève.

△ te Lausanne.

Verspreide leden in Zurich.

Kapittel te Genève.

INDIAANSCHE VRIJMETSELARIJ?

Bij mijne studiën over geloofsvormen en gebruiken bij de Amerikaansche Indianen [1]) heb ik veel ontmoet dat deed denken aan maçonnieke teekens, gebruiken en ritualen. Nochtans is er geen bepaald en zeker verband aan te toonen tusschen deze beide, alhoewel er schrijvers geweest zijn die op vernuftige wijze hebben getracht aan te toonen dat de Indianen zekere gebruiken hadden afgezien en bij hun eigen stam hadden ingevoerd. Het omgekeerde heeft men ook trachten te bewijzen.

Het meest waarschijnlijk is — m. i. is dit de redelijkste oplossing — dat de overeenkomst louter is te danken aan het feit, dat de gebruiken en gewoonten hun oorsprong ontleenen aan de gemeenschappelijke gronddenkbeelden van de verscheidene mysteriën.

Het veld van studie is zeer uitgebreid en wij moeten hier volstaan met eene korte samenvatting en een enkel voorbeeld. Hen die dieper op het onderwerp wenschen in te gaan verwijs ik naar de werken van Brinton, Bancroft, Heckethorn, Schoolcraft en Wright's *Indian Masonry*. Ook in Mac. Ney's *Masonic Encyclopaedia* kan men een en ander van belang betreffende dit onderwerp vinden. Hij schreef bij "American Mysteries" het volgende: "Onder de vele getuigenissen van een vroegeren beschavingsstaat onder de oorspronkelijke bewoners van dit land, welke schijnen te bewijzen dat zij afstamden van de rassen die het Oostelijk halfrond bewonen, is niet de minst merkwaardige het bestaan van broederschappen die door mystieke banden gebonden zijn en evenals de Vrijmetselaars beweren een esoterische kennis te bezitten die zij zorgvuldug verbergen voor allen behalve de ingewijden. De Witt Clinton, gewezen *General Grand High Priest of the United States*, verhaalt op gezag van een eenvoudigen inboorling-predikant, die de teekens ontvangen had, van het bestaan van zulk een genootschap onder de Irokeezen. [2]) Het aantal leden was beperkt tot vijftien, van welke vijf moesten behooren tot den stam der Seneca's, vijf tot dien der Oneida's

---

[1]) Het resultaat van deze studiën hoop ik later in gunstiger tijdsomstandigheden in boekvorm te doen verschijnen. v. G.

[2]) Zie verder vooral, als zéér gezaghebbend, Hall's *The Iroquois Book of Rites*.

twee tot dien der Cayuga's en twee tot dien der St. Regis. Zij beweren dat hunne instelling bestaan heeft sedert het scheppingstijdperk. Zij hielden de tijden van hunne bijeenkomsten geheim en deden zeer geheimzinnig over al hetgeen er voorviel.

De mysteriën der Mexicaansche stammen werden gekenmerkt door wreedheid en het storten van bloed. Bij de viering van deze afkeerwekkende riten werd de candidaat van te voren onderworpen aan een lang en pijnlijk vasten, en gedwongen om, zelfs in verhoogden vorm, al de verschrikkingen en al het lijden te ondergaan die de Mysteriën van het Oostelijk vasteland kenmerkten. Hij werd gegeeseld met koorden, gewond met messen en zijn vleesch werd met rood-heete sintels ingebrand. Zoo wreed waren deze beproevingen dat velen stierven bij het ondergaan er van; en toch werd degene die voor deze toetsing terugschrok, of een onwillekeurige zucht zijn lippen liet ontsnappen, met verachting teruggezonden en van dien tijd af beschouwd als onwaardig om in het gezelschap van zijns gelijken te verkeeren.

In den Tempel van Vitzliputzli werden de Mexicaansche mysteriën op de meest grootsche schaal gevierd.

Nadat de candidaat gezalfd was met een narcotisch reukmiddel, daalde hij af in de sombere grotten van inwijding, die onder den tempel waren uitgegraven. De ceremoniën hadden de bedoeling de omzwervingen van de Godheid voor te stellen, en de grotten welke de candidaat doorloopen moest, werden het *pad van de dooden* genoemd.

Hij werd door deze grotten geleid te midden van kreten van smart en zuchten van wanhoop, die van alle kanten rondom hem schenen op te rijzen, fantomen des doods flitsten voorbij zijne oogen en terwijl hij voor zijne veiligheid vreesde, bereikte hij het lichaam van een gedood slachtoffer welks hart uit het lichaam was gerukt en welks ledematen nog sidderden van het uittredende leven; plotseling bevond hij zich in een ruim gewelf, hetwelk doorstraald werd door eene kunstmatige zon, en in welks verwulf een gat was waardoor het lichaam van het geofferde slachtoffer was geworpen. Hij was nu onmiddellijk onder het hoogaltaar. Ten slotte, na vele andere verschrikkingen te zijn tegengekomen, bereikte hij eene nauwe spleet, die het einde vormde van de reeks onderaardsche

vertrekken, en na er door zijn gids doorheen geduwd te zijn, bevond hij zich in de open lucht te midden van een groote menigte, die hem als een wedergeborene met gejuich ontving. [1])

Dit was de eerste graad van de Mexicaansche mysteriën. Er bestond een hoogere graad die slechts bereikbaar was voor de priesters, in welken het onderricht een symbolisch karakter droeg en betrekking had op den zondvloed en de daaropvolgende nederzetting van hunne voorouders bij het meer van Mexico. De bijzonderheden van deze legende dragen een merkwaardige gelijkenis met het verhaal uit den Bijbel over de omzwervingen en de eindelijke nederzetting van de Israëlieten. De stam werd geleid door den God Vitzliputzli, die in een *rechthoekige arke* was gezeten en in zijn hand *een als een slang gevormden staf* hield. De ark werd de troon Gods genoemd en aan de vier hoekpunten waren knoppen in den vorm van slangekoppen. Gedurende hunne reizen en kampeeringen onthulde Vitzliputzli hun eene wijze van godsvereering en een wetboek om hen te besturen nadat zij bezit hadden genomen van het beloofde land. In het midden van hun kamp richtten zij een tabernakel op met een altaar, waarop de heilige ark geplaatst werd. Na een vermoeienden tocht kwamen zij ten slotte op een eiland in het midden van een meer waarop zij de stad Mexico bouwden, welke zij voorzagen van een pyramide-vormigen tempel.

De mysteriën van de Peruanen waren eenvoudiger en humaner en bestonden hoofdzakelijk uit een reiniging door offerande, een verzoeningsfeest, dat jaarlijks op den eersten dag van de Septembermaan gevierd werd".

Tot zoover br.·. Mackey.

Velen zullen in deze omschrijving van den wel wat te grootschen titel "Amerikaansche Mysteriën" niet veel maçonnieks willen of kunnen erkennen. Daarom is het zeker gewenscht hierop de noodige commentaren te geven en er in de eerste plaats op te wijzen dat hier slechts gesproken wordt van een deel der Amerikaansche mysteriën en dan nog van een deel hetwelk wij niet het uitvoerigst wenschen te beschouwen. De Mexicaansche en Peruaansche ge-

[1]) Hier kan terecht bemerkt worden dat deze wedergeboorte, of het opstaan uit den doode tot een tweede leven, het groote doel van *alle* heidensche mysteriën vormde.

bruiken zijn namelijk niet die welke men in de eerste plaats verwacht te zien behandelen bij het bespreken van de gewoonten van Roodhuiden. Wij zullen het dus aanstonds meer in het bijzonder hebben over de Indianen van Noord-Amerika. Het gegevene is echter uit een algemeen oogpunt van belang voor ons onderwerp, want wij schrijven natuurlijk niet voor hen die nog vasthouden aan de fictie dat *ware* Vrijmetselarij iets is dat haar ontstaan te danken heeft en in wezen geheel verwant is aan de gilden der middeleeuwen en ten slotte in 1717 het centrale lichaam deed ontstaan waaruit de latere, talloos vele, maçonnieke Orden ontstonden. Wij leiden *de* Vrijmetselarij af van *de* mysteriën der oudheid, niet van één bepaalde mysteriën-instelling, zooals weer anderen trachten te betoogen, maar van *de*, dus van *alle* mysteriën, of beter nog van het kernwezen dat aan al die mysteriën eigen was.

Vergelijkende studie van het mysteriewezen heeft bovendien reeds aangetoond dat die kern in alle mysteriën gelijk was, dat alleen de gewaden — de riten, woorden, namen, teekens, gebruiken — waarin die kern bij verschillende volkeren en stammen op verschillende tijden gehuld was, anders waren, en om die reden is het ook belangwekkend na te gaan of er bij de Indianen een dergelijk mysteriewezen bestond en nog bestaat. Dat dit bij de Mexicaansche Indianen het geval was werden wij gewaar uit hetgeen br.·. Mackey schreef — gestaafd door talloos vele andere schrijvers; zoo dadelijk zullen wij zien dat bij de Noord-Amerikaansche Indianen eveneens mysteriën werden aangetroffen.

Zooals Mackey de Mexicaansche mysteriën beschrijft, heeft hij het natuurlijk over de ontaarde vormen van de oorspronkelijke mysteriën, die geheel overeenkwamen met een groot deel der oud-Egyptische inwijdingen.

Dit is trouwens begrijpelijk wanneer wij weten dat de Egyptische zoowel als de Mexicaansche en andere Indiaansche mysteriën overblijfselen of voortzettingen waren van het Atlantisch inwijdingswezen bij de verschillende volkeren en stammen op dat verzonken vasteland.

Geiijk wij elders vaak gezegd hebben en zooals o. a. ook Br.·. Yarker ons mededeelt, waren de oudste mysteriën gebaseerd op de zonnemythe. In den reinsten en meest hoogstaanden vorm is de zonne-

inwijding voortgezet in de Egyptische inwijding gelijk die plaats vond in de Groote pyramide [1]).

De overeenkomst tusschen de Mexicaansche en de Egyptische mysteriën vindt men hierin dat beide gevierd werden in pyramiden en pyramide-tempels, dat de candidaat geleid werd door gangen en grotten te midden van vele verschrikkingen en geluiden (waaraan in de hedendaagsche Vrijmetselarij nog herinnerd wordt door een der reizen), dat de zon hem wekte uit zijn toestand van duisternis of althans de stralen van de zon zelve of een nagebootste zon op hem vielen kort voor zijn wederkeeren in de profane wereld. In beide mysteriën doorliep de candidaat het *pad des Doods* en werd hij wedergeboren.

Nu de verschillen. De Egyptische mysteriën waren bloedloos; er werden geen slachtoffers gemaakt of bloedoffers gebracht. In de oorspronkelijke zonnemysteriën was dit ook nergens het geval. Wel werden bloemen, koren en dergelijke plantaardige offers gebracht.

Verkeerde invloeden van zwarte zijde — vooral bij de Indianen waar de medicijnmannen veelal in de evolutie teruggevallen zwarte magiërs zijn — voerden bloedoffers in bij allerlei gelegenheden en vooral bij inwijdingen had er bloedplenging op groote schaal plaats. Behalve de booze invloeden, die er op uit waren zekere hun dienstige elementale krachten te voeden met het gestorte bloed, deed ook dwaalbegrip deze bloedoffers ingang vinden bij het volk. Het gronddenkbeeld toch van de plantaardige e. d. offers was hetzelfde dat een kind er toe brengt de moeder weder een deel aan te bieden van het voedsel dat het kreeg, zooals veel voorkomt: het dankbaarheidsbegrip. Men offerden den goden een deel van wat deze der menschheid schenken. De goden nu schenken ook het "leven", dat zoo gemakkelijk geheel vereenzelvigd wordt met "bloed". Geen wonder dat men er licht toe kwam leven aan leven, bloed aan de goden te offeren. De eerste afwijking kwam toen men dieren ging offeren, al spoedig kwamen dan ook menschenoffers. Eenmaal ingevoerd in de uiterlijke godsdienstige gebruiken dringen dergelijke bloedoffers ook spoedig door in de mysteriën. Dit was niet alleen het geval bij de Indianen. In de Mithrazmysteriën werd ook een stier geslacht en liet men het bloed door den vloer over den candidaat loopen. Hij

[1]) Zie mijn boek over dit onderwerp (De Groote Pyramide).

werd "gewasschen in het bloed van den stier". Een verstoffelijking van een geestelijk begrip dat ieder Christen zal begrijpen die weet dat men, om de genade deelachtig te worden, "gewasschen moet zijn in het bloed van het lam". De "Visscher" der menschen bevrijdde ons van de bloedoffers; hij of zijne volgelingen "visschen" menschen. En nu, aan den aanvang van het aquariustijdperk, zullen wij gedoopt worden in "het water van den waterman". Bestudeerders van de astrologie zal deze symboliek ook duidelijk zijn. Het zij voldoende hier op te merken dat de Leeraar, en de godsdienst en de mysteriën van dien Leeraar, bij ieder tijdperk de symboliek gebruikten van het dierenriemteeken, waaronder Hij verscheen. Zijn invloed stortte dan over de menschheid die Hem na was, den geestelijken stroom uit die hen één maakte in Zijn geest. Zij werden door den doop in het element van Zijn teeken één, zij werden vereenigd in een geestelijke broederschap. Maar spoedig trad overal en altijd verstoffelijking en ontaarding in. Dat was en zal steeds het geval zijn.

Op de toppen der bergen is de sneeuw rein en onbevlekt, in de dalen zien wij modder waarin toch nog sneeuw aanwezig is. De daarin aanwezige sneeuw doet ons echter het bestaan van de eeuwige reine sneeuw vermoeden.

Zoo kan men in de modder der Mexicaansche mysteriën nog de reine sneeuw der oude zonnemysteriën naspeuren. Doch dit alles slechts terloops. De mysteriën van de meeste andere Indianen staan op een hooger peil al is ook daar ontaarding te constateeren.

Gelijk ik elders heb geschreven en wel op gezag van de grootste authoriteiten op dit gebied, o. a. den beroemden *Catlin*, waren de meeste Indianen geenszins de bloeddorstige monsters die wij uit Aimard en Cooper leerden kennen. Integendeel waren de Indianen vreedzaam en kinderlijk naïef. Het zou even dwaas zijn de Indianen allen bloeddorstige krijgers en scalpeerders te noemen als alle Duitschers van vroeger tijden tot barbaren en monsters te verklaren op gezag van het barbaarsch en wreedaardig optreden van hun woeste horden in dezen krijg. Zóó dwaas zal niemand zijn. Begrijp dan ook dat de ware Indianen die wij uit de goede studiewerken over dat onderwerp leeren kennen, zeer verschillende lieden waren van de Aimard en Cooper Indianen! Wright zegt o. a.: "Veronderstel dat een ras ons kwam overweldigen. De beste van ons soort, indien zij

niet in staat waren op te gaan in dat ras, zouden onweerstaanbaar, langzaam aan teruggedreven worden, renegaten, misdadigers en boosdoeners achter zich latende, het schuim van de beschaving. Zouden de bladen van onze geschiedenis niet ernstig in tegenspraak komen tegen een onjuist oordeel van het overwinnend ras, dat zulk schuim der aarde, hand in hand met zijn eigen slechte elementen, feitelijk ons volk was en onze beste beschaving voorstelde? Zóó vluchtten de besten der Indianen voor ons uit, hun slechtsten en laagsten achter zich latend. Wanneer wij hem beschouwen als een jager die voortdurend wild najoeg, dan kunnen wij in geringe mate gemakkelijker zijn bloedige ceremoniën, zijn rusteloosheid en wraakzuchtigen geest begrijpen, maar laten wij niet vergeten de groote weldadigheid en andere goede eigenschappen die hij tentoonspreidde, want een Indiaan liet een vreedzamen vreemdeling nooit uit zijn wigwam gaan zonder hem koren en vleesch te geven. De zelfzucht van den blanke deed veel om hem slecht te maken. In de meeste dingen was hij een kind".

Andere bekende schrijvers laten zich nog oneindig veel gunstiger uit, en degenen die gelezen hebben over het "Groote Verbond der Irokeezen" en den stichter daarvan Hiawatha, zullen nog anders spreken. Het *broederschapsbeginsel* was onder de verschillende stammen elk voor zich en ook bij vele verbonden stammen zéér groot. Vooral ook in practischen zin zooals men dat bij de Vrijmetselaars kent: een Indiaan vond overal een thuis en gastvrijheid bij de leden van een verbonden stam.

Doch dit is geen reden om dezen innigen band aan te zien als een uiting van Vrijmetselarij, welker hoogste beginsel eveneens "broederschap" is. Wat er ons toe brengt na te gaan of er bij de Indianen "Vrijmetselarij" is — en vele anderen hebben dit ter plaatse zorgvuldig bestudeerd, is dat men — namelijk verscheide BB. — vaak gezien heeft dat Indianen *bepaalde maçonnieke teekens* gaven. Dit nu is treffend en de moeite van onderzoek waard.

Men moet hierbij voorzichtig te werk gaan. De Indianen spreken hoofdzakelijk in teekens, zij waren buitengewoon ver ontwikkeld in een dergelijk middel van gemeenschap, zeker zoo goed, zoo niet veel beter, dan onze best getrainde doofstommen. Hoe licht kunnen er onder de duizenden teekens die zij gebruikten geen geweest zijn die

overeenkwamen met zekere maçonnieke teekens. Wright geeft een aardige anecdote om duidelijk te maken dat men bij de vertolking van teekens zeer zonderlinge vergissingen kan begaan. Wij geven deze hier weer, ook al omdat zij leerrijk is voor onze lezers! Zij betreft een oud Schotsch verhaal van Koning Jacob I die den Spaanschen gezant, welke veel liefhebberde in teekens-taal, een poets wilde bakken. De gezant sprak den Koning over een professor in Aberdeen die in deze wetenschap zeer bedreven was. De Koning zond om professoren om hem voor den gek te houden. Daarom werd een zonderling type, een slager met één blind oog, in een toga gehuld en een bril op gezet. De ambassadeur ging bij dezen in de kamer en kwam zeer verheugd terug, zeggende dat zijn theorie bewezen was. Hij zeide: "Ik stak één vinger in de hoogte, bedoelende dat er één God is. Hij antwoordde door twee vingers omhoog te steken hetgeen zeggen wilde dat dit Wezen heerschte over twee werelden, stoffelijk en geestelijk en daarop stak ik er drie omhoog, er op doelende dat er drie personen zijn in de drieëenheid, waarbij hij zijn vingers sloot om aan te duiden dat deze drie één zijn". De professoren riepen daarop den slager die woedend was en zei: "Toen de gekke man binnenkwam stak hij één vinger omhoog, daarmee aangevende dat ik maar één oog had, en ik stak twee vingers omhoog om te zeggen dat ik uit één oog even goed kon zien als hij uit twee. Toen stak hij drie vingers omhoog om te zeggen dat wij samen maar drie oogen hadden. Toen balde ik de vuist en als hij niet spoedig was weggegaan had ik hem tegen den grond geslagen".

Zoo zegt Wright ook: "De Northern Pacific Railway heeft als zakenmerk een handelsmerk, dat ons goed van aanzien bekend is. Het bestaat uit twee verschillende gekleurde, comma-vormige teekens die samen in een cirkel liggen en dat inderdaad een zeer oud symbool uit een Chineeschen phallischen godsdienst is. Veronderstel dat over vijfhonderd jaar de spoorweg niet meer bestaat en vergeten is, maar dat de een of andere geleerde in dien tijd druksels vindt op den zijkant van een wagen met dat teeken er op. Zou het dan niet dwaas zijn om te zeggen dat de spoorweg de bewaarder was van een geheimzinnige kultuur, in plaats dat het teeken louter gebruikt werd als een merkteeken?"

Hoewel het een feit is dat verschillende Indianen teekens bezigen die geheel overeenkomen met, of zéér gelijken op, bepaalde maçonnieke teekens, hebben tot dusver alle pogingen om te bewijzen dat de symbolische beteekenis inderdaad dezelfde is, geheel gefaald. (Zie over "teekens" der Indianen. W. P. Clarke's *The Indian Sign Language*).

Zelfs indien de teekens dus overeenkomen, hetgeen vaak het geval is, is daarom de symbolische beteekenis — indien deze er inderdaad aan verbonden is — nog niet dezelfde.

Persoonlijk meen ik dat enkele teekens wel denzelfden oorsprong hebben uit oeroude atlantische tijden, toen de teekentaal algemeen heerschte en de kleur-(gezicht) en spraak-(gehoor) taal nog niet of hoogst onvolkomen ontwikkeld was. Maar over een dergelijke overeenkomst handelt het hier niet. Bij de Indianen is deze "teeken"-taal zeer volmaakt behouden gebleven door hun levensomstandigheden in de natuur. Bij andere volkeren werden de teekens meestal weder opnieuw ingevoerd. Overeenkomst tusschen zekere Egyptische teekens en Indiaansche teekens is verklaarbaar uit den gemeenschappelijken oorsprong, overeenkomst met bepaalde maçonnieke teekens wanneer deze niet ontleend zijn aan Egyptische mysterie-teekens, zijn blijkbaar toevallig.

Een voorbeeld van het eerste soort teeken is het volgende. Het hieroglyf (Egyptisch) voor "ontkenning" is ——‿—— en een Indiaan ontkent door zijn armen zijwaarts uit te steken en de handen omlaag te laten hangen.

Een voorbeeld van het tweede soort is dat bij de Bannock Indianen een teeken bestaat in het trekken van den wijsvinger van links naar rechts over de keel, den arm zijwaarts te brengen en te laten vallen en hierbij een fluitend geluid te laten hooren. Maar dit is eenvoudig het "stam"-teeken van de Bannocks, en ontstond hieruit dat Bannock-Indianen hunne vijanden het hoofd afsneden.

Andere Indiaansche teekens die licht aangezien kunnen worden voor bepaalde maçonnieke teekens zijn o. a. nog het teeken voor nacht (alles bedekken) — beide handen worden daarbij met de palmen naar beneden horizontaal omhoog gebracht en wel zoo tot ten slotte de rechter over de linker ligt; het algemeene vriendschapsteeken der Indianen — waarbij de beide handen in elkaar

geklemd op de borst worden gehouden. Een zeer treffend teeken is dat hetwelk gemaakt wordt bij de inwijding van een dokter: de Indianen dansen dan rondom den candidaat met een eigenaardigen stap, houden met tusschenpoozen stil, heffen dan beide handen boven hun hoofd en laten deze met een zucht omlaag vallen.

Men ziet dat er alzoo verscheidene teekens zijn die men voor maçonnniek kan aanzien zonder dat zij het inderdaad zijn.

In alle godsdiensten heeft men waarde gehecht aan de mystieke kracht van *getallen*, en de Vrijmetselarij doet zulks in hooge mate. Ook de Indiaan heeft zekere getallen welke bij zijne ceremoniën een groote rol spelen. Het meest voorkomende is dan wel het getal 4. Geen Indiaan zal tot ernstige zaken over gaan alvorens te rooken. Daarbij zal hij de pijp eerst brengen naar omhoog, dan naar omlaag. De traditie brengt verder mede dat na den eersten trek de rook geblazen wordt naar omhoog, vervolgens naar de vier windstreken. De pijpvuller geeft de pijp aan het oudste opperhoofd. Deze buigt driemaal voor de ondergaande zon, blaast eenmaal den rook naar omhoog, brengt de pijp omhoog, en beweegt deze langzaam van het westen door het noorden naar het oosten en van het oosten door het zuiden weer naar het westen. Wright zegt: "Wij laten een candidaat in deze zelfde richting rondgaan. Het heeft nu en oorspronkelijk dezelfde beteekenis, dus waar is het groote verschil tusschen hun Vrijmetselarij en de onze? Voor den Indiaan kwamen de geesten die de aarde maakten en bestuurden van deze vier punten en het zijn de leidende figuren in hunne verhalen en ceremoniën".

Merkwaardig is ook dat er bij de ceremoniën van de *Midéwiwin* der Ojibways *vier* graden zijn. Elk dezer graden had zijn eigen kleuren. De ingewijden hadden verschillende gekleurde strepen of gekleurde banden over het gelaat. (Volgens Wright had dit onderscheidingsteeken dezelfde beteekenis als het schootsvel bij de maçons.)

Bij de Chippewa's werden de candidaten ingewijd in een "loge" met *vier* palen, waar *vier* steenen voor het vuur lagen; zij bleven er *vier* dagen en woonden *vier* feesten bij. De Otoe- en Missoeri-Indianen lieten bij een grafsteen gedurende *vier* dagen en *vier* nachten een vuur branden.

Wanneer de Ckerokeezen op het oorlogspad gaan, staat de Shaman of toovenaar achter de strijders, die zich aan den kant van een stroom plaatsen en in het water staren, terwijl de Shaman den oorlogszang en het gebed opzegt. Dit wordt gedurende *vier* nachten gedaan.

Ook aan *kleuren* wordt een symbolische beteekenis gehecht. Rood is het symbool van welslagen; zwart van den dood. Blauw verzinnebeeldt onvervulde begeerte, mislukking. Wanneer zij iemand niet gunden succes te hebben, baden de Indianen "dat hij blauw moge worden". In het Engelsch kent de blanke in overeenstemming hiermede de uitdrukking "he has the blues" en wij kennen de uitdrukking "een blauwtje loopen". De grondgedachte van deze kleurensymboliek schijnt dus gelijk te zijn en op een gemeenschappelijken grondslag te duiden.

Wit is de kleur van geluk en vrede; de pijp bij vredesceremoniën was dan ook steeds wit gekleurd.

Wat vormsymbolen betreft is het kruis het meest voorkomende. Maar dan nagenoeg steeds in den vorm van een Swastika of een Sauwastika, 卐 en 卍. Dit is het duidelijkste bewijs dat de Indianen rechtstreeks verband houden met de Atlantiërs waar dit teeken het heerschende was.

Dit alles zou ons slechts kunnen doen vermoeden dat de Indiaan waarde hechtte aan kleur, vorm, getal enz. als symbolen, maar zou nog geenszins kunnen dienen om zekerheid te erlangen dat er zekere vereenigingen bestonden voor gelijkdenkenden die op ritueele wijze gebruik maakten van deze dingen om candidaten in hun midden als lidmaten op te nemen.

Wij hebben echter zekerheid dat dit wel het geval was getuige het rapport van Dr. W. J. Hoffman, den gezaghebbenden vertegenwoordiger van het Ethnologisch bureau van het Amerikaansche goevernement. Aan zijn verslag ontleenen wij de volgende belangwekkende mededeelingen over een voorbeeld van dergelijke Indianen-"loges", n.l. de "Ogibway Groot Medicijn-Loge".

Toen vele jaren geleden de Ojibway-Indianen een verdrag sloten

met het Amerikaansche goevernement waarbij zij het grootste deel van hun landbezit opgaven en naar de Reservaties gingen, werden zij Amerikaansche burgers en verloren zij hun stam-bestuur. De voornaamste Midé-priesters begrepen dat de zeden en gewoonten van het volk zich nu sterk zouden gaan wijzigen en dat o. a. de ceremoniën van hunne "heidensche riten" niet veel langer zouden kunnen worden gevierd.

Daarom werden zij er licht toe gebracht Dr. Hoffman enz. een volledige beschrijving toe te vertrouwen van deze mysteriën. Enkele oude Indianen vieren deze ceremoniën misschien nog in het geheim, maar zekerheid bestaat hieromtrent niet.

Wij kunnen hier natuurlijk slechts een en ander in het kort weergeven. Belangstellende lezers verwijzen wij naar het bedoelde rapport van Dr. Hoffman of het uittreksel daarvan in Wright's *Indian Masonry*.

Onderzoekingen onder vele stammen hebben aangetoond dat de overleveringen en gebruiken die eigen waren aan de Midéwiwin (Vereeniging van Midé, Shamans, Medicijnmannen, Toovenaars) algemeen heerschten en dat de riten er van nog op ongeregelde tijden worden uitgeoefend op verscheidene plaatsen, alhoewel met locale wijzigingen.

In de oudste verslagen van reizigers wordt nooit melding gemaakt van de Midé; wel wordt er van toovenaars en goochelaars gesproken om de medicijnmannen van den stam aan te duiden. Deze oudste reizigers en verslaggevers, meestal zendelingen, deden natuurlijk weinig pogingen om ernstig studie te maken van de practijken dezer "toovenaars" en van het feit of er al dan niet onderling verband bestond tusschen de verschillende medicijnmannen. Alleen constateerden zij voortdurend dat juist deze lieden heftigen tegenstand boden tegen de invoering van het Christendom. Onderzoek heeft aan het licht gebracht dat deze tegenstand georganiseerd was en dat de overleveringen van de Indiaansche Genesis en cosmogonie en het inwijdingsrituaal in het Midé-genootschap voor de Indianen een godsdienst vormden, dien voor hen nog machtiger en indrukwekkender was dan de Christelijke godsdienst dit voor den gemiddelden beschaafden blanke is. Bij de Algonkins en Ojibways bleef de tegenstand van de leidende klassen dan ook krachtig en langdurig. Het

doel van het genootschap was het bewaren van de geheime overlevering en alle naar kennis strevende mannen *en vrouwen* — deze Indianen stonden blijkbaar op een meer gevorderd standpunt wat aangaat het vrouwenvraagstuk dan de hedendaagsche mannelijke-vrijmetselaarsorden! — gelegenheid te geven de geheime kennis en overlevering onder goede leiding te verkrijgen.

Er heerscht een vast geloof dat de toegelaten leden het vermogen bezaten gemeenschap te hebben met verschillende bovennatuurlijke wezens, de Manido's.

Behalve de leden der Midé vond men bij de Ojibways nog "toovenaars" die daarbij niet aangesloten waren, nl. de Jessakids en de Wabeno's. Deze stonden op zichzelf. Een Wabeno kan men het best vergelijken met een medium, die zekere adviezen kan geven. Een Jessakid was een profeet, en vaak een beoefenaar van zwarte kunsten. Hij veroorzaakte veel kwaad somtijds, terwijl de Midé steeds het kwaad verjoeg. Dit echter slechts terloops.

De oorsprong van de Midéwiwin gaat in de duisternis der tijden verloren. Meestal noemt men de Midéwiwin het Groot-Medicijn-Genootschap. Een Ojibway, W. W. Warren, eigenlijk een halfbloed en zeer bestudeerd man, schreef een geschiedenis van het Genootschap die echter door zijn dood niet voltooid werd. Hij schreef dat de riten der "Midawé" de oudste tradities der Ojibways bevatte, zangen en overleveringen die niet van mond tot oor, maar hoofdzakelijk in hieroglyfen waren doorgegeven. De Ojibways geloofden in Kitshi Manido, den Grooten Geest, ongeveer geheel overeenkomend met het Christelijk Godsbegrip, en verder in tal van ondergeschikte geesten, goede en booze. Hun voornaamste God na Kitshi Manido is Dzhe Manido, een weldoende geest, die de gewijde riten der Midé aan den mensch gaf.

De eerste belangrijke gebeurtenis in het leven van een Ojibway jongeling was zijn eerste vasten. Hij ging naar een afgelegen plek in het woud en vastte een onbepaald aantal dagen, en wanneer hij door onthouding van voedsel een toestand van vervoering had bereikt, kreeg hij vizioenen. Wanneer hij daarbij het dier zag dat hij het meest begeerde was zulks een goed voorteeken. In ieder geval werd het voorwerp dat het eerst verscheen, aanvaard als een persoonlijk mysterie of "medicijn". De toekomst van den vastenden

jongeling werd beheerscht door zijn "droom" en als hij een machtigen Geest zag of een door het Midé-Genootschap in eere gehouden voorwerp, kreeg hij daardoor reeds vaak een drang om zich er bij aan te sluiten. Deze drang kwam soms ook veel later om andere redenen, maar de weg om aansluiting te verkrijgen was toch steeds dezelfde. Hij wendde zich tot een Midé-priester om bijstand. Deze raadpleegde zijne metgezellen en daarna werden de voorloopige instructies gegeven en de te geven geschenken en intredegaven besproken. Als dit alles gereed was, werd een onderrichter aangewezen en de aanvrager moest zich tot dezen wenden en hem ook geschenken, enz. geven. De voorloopige instructie duurde soms verscheidene jaren en vele Indianen gaven zich in dien tijd arm aan geschenken. Ten slotte gaf de candidaat een feest waarop alle priesters werden uitgenoodigd.

Het Genootschap bestaat uit een onbepaald aantal Midé van beide geslachten en heeft vier bepaalde en afgescheiden graden. Men meent dat de graden na den eersten een verdiepte herhaling van den eersten zijn. De grootere macht die de candidaat verkrijgt in hoogere graden berust op het meerdere malen "getroffen zijn door de medicijntasschen" in de handen van de leidende priesters. Er bestaan echter op verschillende plaatsen aanmerkelijke variaties in de dramatische leering van het ritauaal.

In ieder geval, hoe grooter het aantal herhalingen is van de door de Midé gezongen volzinnen, des te sterker wordt de hoeveelheid inspiratie en kracht van de uitvoering. Dit is ook het geval met de toespraken.

Verder kreeg de ingewijde een soort diploma van berkenbast waarop de graden, die hij verwierf, aangeteekend werden. Deze diploma's waren heilig en werden nimmer aan niet-ingewijden vertoond. Zij werden alleen uitgereikt nadat alle toelatingskosten betaald waren.

De inwijding had gedurende vele jaren plaats in het laatste gedeelte van den zomer. De ceremoniën werden in het openbaar gehouden. Het ritueel was onbegrijpelijk voor degenen die niet ingewijd waren en het belangrijke deel van de noodzakelijke mededeelingen werden den candidaat gegeven in de wigwam van een onderrichter.

De wigwam van de Groot-Medicijn-Loge werd gewoonlijk opge-

steld op een open terrein in het bosch. Zij was ongeveer tachtig bij twintig voet lang (4 × 1) en was oost-west georiënteerd; de hoofdingang was op die plaats waar de zon opkwam. De "muren" waren gemaakt van jonge boomen van acht voet hoog, stevig in den grond geplant en opgevuld met jonge takken met bladeren. In het Oosten en Westen waren openingen van *vier* voet wijd als ingangen. Aan elke zijde der opening was een kort stuk met dergelijke "muren", overdekt met takken en bladeren. Ongeveer tien voet van den oostelijken ingang werd een groote platte steen van ruim een voet middellijn geplaatst. Ongeveer tien voet van den westelijken ingang werd de heilige Midé-paal geplant; een cederboom, welke voor den eersten graad ongeveer zeven voet hoog en zes tot acht duim dik was. Deze was rood geverfd met een groenen band van ongeveer vier duim breedte aan den top. Bovenop was een opgezette uil geplaatst. Halverwege tusschen den paal en den steen lag een deken waarop de geschenken geplaatst werden.

Op een korten afstand aan de buitenzijde van elk der hoeken werden korte ceder- of denneboomen geplant, elk 10 voet hoog. Op een afstand van ongeveer honderd el voor den hoofdingang werd de zweet-loge gebouwd die door den candidaat gebezigd werd voor zijne dampbaden en om de laatste onderrichtingen van zijn voorganger te ontvangen. Deze wigwam was koepelvormig en ongeveer tien voet in middellijn.

Eerste graad. Bij elke voorafgaande bijeenkomst met zijn onderrichter ontvangt de candidaat een gedeelte van hetgeen te leeren valt. De magische eigenschappen van trommel, ratel enz. en het gebruik er van bij zieken is daarvan een belangrijk deel. Ook een deel der bepaalde gezangen (mantrams) worden hem onderricht.

Dan leert hij in het woud de eigenschappen van tal van planten en kruiden en het gebruik er van.

Nadat het vooronderricht geëindigd is, zingt de onderrichter in een lied den lof van de strevingen en verkregen deugden en kennis van den candidaat.

Tien dagen voor de inwijding zendt de voornaamste Midé-priester eene uitnoodiging aan de leden door middel van een stokje of takje dat zes of zeven duim lang is. De looper deelt den uitgenoodigde alle bijzonderheden mede omtrent tijd en plaats. De stokjes zijn

soms gekleurd met een rooden band aan het eene einde, soms met een groenen band, ook wel beide kleuren, een aan elk einde. De genoodigde brengt dit stokje mede naar de wigwam en legt het op den grond nabij den gewijden steen aan den kant van den graadpaal. Als hij *niet* kan komen, zendt hij het stokje terug met vermelding van de reden waarom hij niet kan komen. Het aantal stokjes wordt op den morgen van den inwijdingsdag geteld.

Vijf of zes dagen vóór de inwijding verhuist de candidaat naar de nabijheid van de Midé-wigwam en op den avond van den vijfden dag gaat hij naar de zweetloge waar hij water op heete steenen werpt en een zweetbad neemt. Eigenlijk moet hij dit vijf dagen lang doen, maar ook kan hij het tweemaal per dag doen en het proces tot twee dagen terugbrengen. Dit echter slechts bij uitzondering. Dit louteringsproces is absoluut noodzakelijk en gedurende het doorloopen er van moeten de gedachten van den candidaat geheel verwijlen bij den ernst van hetgeen hij onderneemt en den gewijden aard van het nieuwe leven dat hij ingaat. Wanneer hij "uitgestoomd" is komen de hoofdpriester en andere officianten hem bezoeken en spreken zij over zijne vorderingen. Hij biedt daarna elk een geschenk in den vorm van tabak aan, waarna elk der Midé zijn medicijntasch vertoont en den candidaat het bewijs levert van zijne magische vermogens door deze tasch te laten "leven". Daarna worden hem de magische krachten van elk geleerd. Ten slotte gaat men na of de Groote Geest gewillig is den candidaat te steunen. Dit gaat zeer geheimzinnig. Uit een medicijntasch haalt een der Midé een koord met vier houten kralen van een duim middellijn. Op bijna onhoorbaren toon wordt dan een mantram gezongen en de kralen rollen daarbij heen en weder alsof zij belevendigd waren. Uit de bewegingen leert men het antwoord van den Grooten Geest kennen. Nadat de vier stoombaden genomen zijn en de vooravond van de ceremonie dáár is, blijft de candidaat langer dan gewoonlijk in zijn zweetloge opdat hij niet in aanraking zal komen met de bezoekers.

Inmiddels worden overal de trommels geslagen en magische dansen uitgevoerd door de bezoekers. Boven alles uit klinkt de Midé trom van den priester die den Grooten Geest aanroept.

Laat in den nacht als alles stil is gaat de candidaat met zijn onderrichter naar zijn wigwam.

Bij het aanbreken van den dag ontbijt de candidaat en gaat naar de zweetloge, om zijn onderrichter en de voorzittende priesters af te wachten. Hij trekt zijn fraaiste gewaden aan en alle versierselen die hij bezit. Dit is het geval met alle bezoekers.

De niet optredende bezoekers zitten tegen den muur en rooken, zingen en slaan op trommels.

De hoofdtrommelslager gaat in den zuidoosthoek zitten. Als het een bedekte lucht is zingt een der priesters een lied om de wolken te verjagen. De Midé-vrouwen dansen daarbij voor de wigwam. Zoodra de lucht helder is gaat de candidaat terug naar zijn zweetloge.

Dan zingt de onderrichter een lied om te vragen of de priesters gereed zijn? Aan het einde daarvan wordt er ceremonieel gerookt en wat geofferd en de priesters halen den candidaat af. Een processie wordt gevormd waarbij de candidaat voorop loopt, dan volgen de onderrichter, de leidende priesters, leden van de familie, verwanten, enz.. Bij den ingang gaan alle priesters op één na naar binnen en nemen plaats; de candidaat blijft buiten met zijn onderrichter en dezen priester elk aan een zijde naast hem. Zij wandelen nu met alle volgelingen viermaal, eerst door het zuiden, rondom de wigwam terwijl binnen de trommels rhytmisch geslagen worden. Na de vierde omwandeling wordt de candidaat met zijn gelaat naar den hoofdingang geplaatst. Men laat hem zeggen: "Laat mij binnenkomen en deze giften offeren", waarna hij zijne gaven op den grond legt. De onderrichter brengt deze daarop binnen en blijft juist in den ingang staan tegenover den "graadpaal". De voorzittende priester die naast den candidaat stond, gaat nu tegenover dezen staan en zingt het lied tot den Grooten Geest, waarvan men verwacht dat Hij zal verwijlen in de Midé-wigwam gedurende de ceremonie. Hij roept alzoo de goddelijke gunst in; daarna leidt men den candidaat binnen.

Allen staan nu op, terwijl de candidaat wederom vier malen rondgeleid wordt door het zuiden naar het westen en ten slotte terugkeert tot het punt van uitgang. Gedurende deze "reizen" wordt er op rhytmische wijze getrommeld en vallen alle aanwezigen achtereenvolgens in de processie, totdat allen medeloopen.

Bij de vierde reis gaan zij achtereenvolgens weer zitten, terwijl

de candidaat doorloopt tot bij den oost-ingang. De vier leidende priesters loopen eveneens door tot zij bij den graadpaal zijn, waarom zij zich in een halven cirkel scharen. Voor hen op den grond worden dekens neergelegd waarop de candidaat later zal moeten knielen. Deze wordt nu weer rondgeleid tot hij voor deze dekens tegenover de priesters staat. Aan zijn eenen kant plaatst zich de onderrichter, een helper komt aan den anderen kant staan. Gedurende dit alles klinkt een zacht getrommel, dat ophoudt zoodra allen behoorlijk op hun plaats staan.

De onderrichter treedt nu een stap op zij en naar voren van den candidaat en zegt: "De tijd is nu gekomen dat ik u geef de Midé-schelp, die u leven zal schenken". De onderrichter treedt op zijn plaats terug, waarna de voorzittende priester zegt: "Gij zult mij hooren, geest die gij zijt". Hierbij slaat hij zacht op een kleine trom.

Daarna overhandigt hij de trommel aan een der nabijzittende leden, terwijl de vierde en laatste der voorzittende Midé-priesters tot den candidaat — die inmiddels neergeknield is — zegt: "Nu is de tijd dat ik van u hoop dat gij leven zult nemen, de migis-schelp". De priester neemt daarop zijn medicijntasch alsof hij een geweer vasthoudt, met de linkerhand uitgestrekt nabij het verste einde en met de rechter even beneden het midden, en mikt op de linkerborst van den candidaat, alsof hij op een doelwit mikt en daarnaar stoot. Hierbij roept hij "Yâ, hô, hô, hô, hô, hô", steeds op een hooger toon. Daarna gaat hij weer rechtop staan en herhaalt dit alles driemaal, steeds opgewondener en geeft ten laatste een hevigen stoot naar den candidaat alsof hij hem neerschiet. Onderwijl schudden de onderrichter en de andere priesters dezen bij de schouders zoodat hij hevig gaat trillen. De hoofdpriester helpt hier ten slotte bij en mikt met zijn medicijntasch naar het voorhoofd van den candidaat, waarbij verondersteld wordt dat de migis-schelp er in geschoten wordt. De candidaat valt schijnbaar levenloos voorover. De priesters hangen hunne medicijntasschen op hun rug en na enkele oogenblikken valt de migis-schelp uit den mond van den candidaat, (*naar men zegt* is deze er te voren in gedaan). De hoofdpriester raapt de migis op tusschen duim en wijsvinger, strekt zijn armen uit naar den mond van den candidaat en zegt: "Wâ! wâ! hê, hê, hê, hê", waarbij de laatste lettergreep op een hoogen toon, die langzamer-

hand tot een lager toon vervalt, wordt geuit. Daarna worden dezelfde lettergrepen uitgestooten terwijl de schelp naar het oosten, zuiden en westen en ten slotte in de lucht wordt gehouden. Inmiddels is de candidaat weder gedeeltelijk herleefd en op zijn knieën gaan liggen, maar wanneer nu de Midé de schelp weder in zijn mond plaatst, valt hij onmiddellijk als tevoren weder op den grond, ditmaal geheel in trance. De Midé nemen daarop hunne medicijntasschen in hunne handen, wandelen plechtig om het schijnbaar levenlooze lichaam, raken dit op verschillende plaatsen aan en "doen den candidaat weder in het leven terugkeeren". De hoofdpriester zegt dan "Sta op" (O' mishgán).

Daarop worden weder mantrams ingezet en opgedreund en ten slotte zegt de candidaat: "Dank zij u dat gij mij het leven gegeven hebt", en dan zeggen de meesters: "Nu is het tijd dat wij nagaan waar wij ons nederzetten".

Vervolgens heeft een gemeenschappelijke rook-ceremonie plaats ter eere van den Grooten Geest, waarbij de rook naar de vier windstreken, omhoog en op de medicijntasschen geblazen wordt.

Nu krijgt de nieuw-ingewijde een nieuwe medicijntasch van den hoofdpriester, die daarna gaat zitten. De nieuwe Midé staat dan op, gaat naar den hoofdopzichter, die zijn hoofd buigt waarop de nieuwingewijde dit met beide handen strijkt en zegt: "Dank u, collega's, collega's, collega's".

Vervolgens plaatst hij zijn migis-schelp in zijn nieuwe medicijntasch en behandelt elk der aanwezigen met zijn medicijntasch zooals hem juist wedervaren is. De aanwezigen beëindigen deze ceremonie door eveneens op ceremonieele wijze hun eigen migis-schelp schijnbaar in te slikken en neer te vallen, alsof zij dood waren, en dan weer op te staan.

Ten slotte heeft een feestmaal plaats op kosten van den nieuwen Broeder en vertellen de oudste leden de legenden van het ontstaan van het genootschap enz.. Het geheel eindigt met het verzoek aan den nieuwen Broeder om te zingen en zijn magische krachten te vertoonen, waarop allen huiswaarts keeren.

De vrouwelijke leden zijn tegenwoordig bij de inwijding, maar hare plichten bepalen zich geheel tot zingen en het bereiden van den feestmaaltijd.

Het zou ons te ver voeren hier den eveneens belangwekkenden tweeden, derden en vierden graad te behandelen. Merkwaardige overeenkomsten met de gebruiken van andere mysteriën zouden ook daarbij waarneembaar zijn. Wij volstaan hier dus met de gegeven beschrijving van den eersten graad.

Bij andere stammen en volkeren van Indianen bestonden dergelijke mysteriën.

Vragen wij nu: Is er Indiaansche Vrijmetselarij, dan kan het antwoord luiden ja en neen, alnaar men over "Vrijmetselarij" denkt. Overeenstemming in gebruiken is voldoende aantoonbaar. Wij geven er hier enkele:

1. De groote waarde die gehecht wordt aan de vier hoofdpunten van het kompas.
2. De symboliek der zonnemythen.
3. Verloren gegane geheimen, die vervangen werden, (in de legende van beide).
4. Men moet uit eigen vrijen wil toetreden.
5. De reizen in de "loge".
6. De "zuilen".
7. De plaatsing van de candidaat op verschillende oogenblikken van belang in en tusschen zijne reizen.
8. Den candidaat wordt "een nieuw leven" geschonken.
9. Den candidaat wordt onderricht zijn volle aandacht te richten op den ernst zijner handeling en den gewijden aard van zijn nieuw leven.
10. Hij krijgt de "groote medicijn", de geheimen van den graad.
11. De leden moeten alle vergaderingen bijwonen of ernstige reden ter verontschuldiging zenden.
12. Beide hebben ritualen, geschrevene en ongeschrevene, allegorie, legende, enz.
13. De candidaat krijgt een nieuwe medicijntasch en schootsvel.
14. Bepaalde tijden moet verloopen tusschen de graden en bepaald onderricht moet in elken graad worden gegeven.
15. Er is bij de Indianen een legende van een jongen die stierf en *twaalf* priesters die er op uit togen om hem in het leven terug te roepen (zon, dierenriem enz.).

16. Er bestaat een ceremonie waarbij de candidaat schijnbaar sterft, in trance is. De priesters loopen om het lichaam, trachten hem op te richten, falen en de hoofdpriester richt hem ten slotte op "tot een nieuw leven".
17. De gemeenschappelijke broedermaaltijden.
18. De bijzondere voorgeschreven ceremonieele kleeding.
19. Gemeenschappelijke herkenningsteekens en een hecht gevoel van Broederschap tusschen de ingewijden.

Terecht zegt Wright dan ook: "Er is geen Indiaansche Vrijmetselarij. Er is Indiaansche Vrijmetselarij . . . Er is geen Indiaansche Vrijmetselarij in den engen en bekrompen zin des woords waaraan de meesten onzer denken. . . . De Roodhuid leerde ons een machtige les, want in zijn eenvoudig leven zocht hij geen groote ambten, groote weelde, grooten materieelen voorspoed om anderen te overheerschen. Hij zocht waarlijk naar de onsterfelijkheid der ziel en naar den Grooten Geest. . . ."

Waarlijk, het is hóógst belangwekkend ook door de bestudeering van deze gebruiken, zeden en gewoonten bij Indianen te hebben leeren zien dat bij alle rassen en volkeren steeds dezelfde strevingen, neigingen naar eenheid, broederschap en de dingen der hoogere werelden bestaan hebben in het gewaad dat zich het best aanpast bij de tijden en den ontwikkelingsgang.

Moge dit kort overzicht van enkele belangwekkende punten uit dit belangrijk hoofdstuk over het mysteriewezen bij alle volkeren in alle tijden enkelen aansporen ook voor zichzelf een diepere studie te maken van deze gebruiken bij onze Roode Broeders, die wij wellicht zelven waren.

H. J. v. G.

MAÇONNIEKE SYMBOLIEK EN HET MYSTIEKE PAD

EEN REEKS VERHANDELINGEN OVER DE WARE GEHEIMEN EN HET VERLOREN WOORD

DOOR

BR∴ ARTHUR H. WARD.

(Geauthoriseerde vertaling door A. Kerdijk.)

OPGEDRAGEN AAN HEN DIE WETEN.

VOORREDE.

Deze verhandelingen werden geschreven om te worden voorgelezen in de Loge, vandaar de beknoptheid, de dogmatische vorm en het ontbreken van alle beroep op gezag. Zij zijn gericht tot die zoekenden en bestudeerders van het innerlijk leven en de innerlijke wijsheid, die bekend zijn met het Maçonniek Ritunal en voor dezulken alleen zullen zij begrijpelijk zijn, ingevolge het gebruik van initialen en weglatingen waarbij de methode van den gedrukten tekst is gevoegd.

Wij hopen dus dat orthodoxe Leden van de Orde niet te zeer aanstoot zullen nemen aan deze uitgave, vooral aangezien de bijzondere geheimen — de Maçonnieke T...s, G....n en P... W... — niet behandeld zijn, hoewel veel belangrijks daarover gezegd zou kunnen worden; dit zal ongetwijfeld duidelijk zijn voor alle Vrijmetselaren die het volgende met aandacht lezen. Ons rest thans slechts de hoop uit te spreken dat deze gedachten en aanwijzingen een hulp mogen blijken voor die Leden der Orde die de zaak ernstig opvatten en een onderscheid maken tusschen de Symbolische en de Werkelijke Vrijmetselarij, opdat zij van de eene den weg leeren om de andere te bereiken.

BR∴ A. W.

OPENINGSINVOCATIE.[1])

Gij Heer, die alle wêreld heeft geschapen,
Tot U heel diep is onze ziel geneigd,
Als wij "*Het Boek der Heil'ge kennis*" nemen,
en dit geopend voor uw Majesteit
in onzen Tempel henen leggen. . . . . .
Dan Licht. . . . Het Grootsche Licht. . . .
O, *Opperbouwheer* van der Kosmos glans,
Het moet ons zacht verlichten.
En dàn, uit verre, verre droomgezichten,
Wij schouwen U in al Uw Grootschheid weer. . . .
Daal neer — daal neer,
Geef ons uw Zegen weer,
Opdat wij Broederen zóó in Eéne zijn,
waardoor gestild wordt wat ons wêreld rooft;
geloofd! — O diep geloofd!
Mysterie Groot en Rein,
geef ons Uw kracht. . . . . .
Zoo moge het zijn.

[1]) De vrije weergeving naar het Engelsch is niet van mij. A. K.

MAÇONNIEKE SYMBOLIEK EN HET MYSTIEKE PAD.

Alvorens de beteekenis der Maçonnieke Symboliek kan worden begrepen, en haar Wetenschap en Kunst verstaan en beoefend kunnen worden, moet het denkvermogen zich de theorie der mystiek hebben eigen gemaakt. Ik kan deze slechts zeer kort uiteenzetten en natuurlijk alleen voor zoover ik haar zelf kan begrijpen. In oude tijden waren er twee instellingen, waarvan Plato en andere groote lieden met den grootsten eerbied spraken. Het waren de kleine en de groote mysteriën, welke ten doel hadden de ontwikkeling van het geestelijk Zelf van den mensch en hoofdzakelijk berustten op de toenmaals geheime leering van voorbestaan en reïncarnatie, aldus den langen pelgrimstocht onthullende door een reeks aard-levens en afwisselende persoonlijkheden, waardoor het mogelijk is zich te denken dat de mensch ten slotte volmaaktheid zal bereiken; want volkomen volmaaktheid kan niet worden verkregen zoolang zijn fysiek lichaam en leven onvolmaakt zijn. De kleine mysteriën stelden de stadiën dezer evolutie van het Zelf voor en maakten ze begrijpelijk door middel van een reeks inwijdingen, waarin de neofiet zekere symbolische handelingen verrichtte; hij zocht wellicht zijn weg door de enge paden en nauwe poorten der groote pyramide, teekens en paswoorden gevende aan opzieners en de vreeselijke bedreigingen van wachters op den drempel weerstaande om ten slotte na vele moeilijkheden te hebben overwonnen, de Koningskamer te bereiken. Later, in Griekenland, leeren wij dat de stadiën zijner ontwikkeling werden geacteerd voor den candidaat in den vorm eener dramatische opvoering; en deze methode deed zich in de meer moderne tijden voor als het mysterie-spel, gelijk *Elckerlijc* dat zooveel belangstelling wekte eenige jaren geleden. Wij verrichten dergelijke symbolische handelingen, en zijn er getuige van, in het maçonniek rituaal. Naar mijn opvatting waren echter de groote mysteriën geheel innerlijk en geestelijk, en zijn zij dit nog; ware inwijdingen in nieuwe gezichtspunten; ware ontvouwingen van geestelijke vermogens; het ontwaken van cosmisch bewustzijn met zijn besef van de onsterfelijkheid van het Zelf en zijn inwezenlijke eenheid met het Hoogste Zelf van het heelal; en het werkelijk verkrijgen van cosmische wijsheid, mededoogen en vermogen tot arbeid voor de evolutie van het mensche-

lijk ras. De ceremoniën van deze groote mysteriën, zoo zij er zijn, grijpen plaats in hooger sferen; doch haar enge paden zijn de moeilijkheden des levens en haar nauwe poorten de keerpunten er van; de wachters op den drempel zijn de hartstochten der lagere natuur, de opzieners zij die het vlammend zwaard van geestelijke kracht zwaaien en de pogingen die welke gedaan moeten worden op het pad van geestelijke ontwikkeling dat immer bergopwaarts stijgt. De methoden van oefening, waardoor moeilijkheden worden overwonnen en ontwikkeling bereikt wordt, vormen een deel van die innerlijke leering welke door alle eeuwen is overgeleverd voor degenen die zich gereed maken haar te ontvangen; zij is noodzakelijkerwijze gehuld in symbolische en paradoxale uitdrukkingen maar zij is duidelijk genoeg wanneer het innerlijk oog geopend is. Zoodanig waren de leeringen der alchemisten, Rozekruisers en troubadours met hun evangelie van ridderschap. Heden ten dage worden deze methoden opnieuw aanvaard en verkrijgen zij nieuwen vorm in het occultisme, de Theosofie, de nieuwe-gedachte, de yogi-filosofie en het spiritisme; in deze alle worden enkele stadiën van innerlijke ontwikkeling ingeprent en op alle wordt licht geworpen door de theorie der mystiek.

Deze theorie verklaart dat het menschelijk Zelf in werkelijkheid een geestelijk wezen is, een openbaring min of meer onvolmaakt ontwikkeld, van het Hoogste Zelf in de vorm-werelden. Dat in den beginne dit Zelf is gelijk een jong kind, onbewust op het gebied des geestes, en slechts ontwaakt in het lichaam en daarmede vereenzelvigd; dat het echter in verloop van tijd en door middel van de ervaringen van vele levens, ten slotte zichzelf leert kennen als een zoon van het Hoogste Zelf die thans hier is om zich verder te ontwikkelen in schoonheid, kracht en wijsheid. Dat indien de mensch zich niet in het bijzonder inspant, hij volmaking zal bereiken in den loop van een ontelbaar aantal levens op aarde; doch indien hij verkiest zijn wil er voor aan te wenden en te werken, het mogelijk is door een reeks inwijdingen verleend door hoog ontwikkelde menschen, zijn evolutie veel sneller te voltooien en aldus zelf in staat te worden aan den vooruitgang van het ras mede te helpen. Deze vergelijkenderwijze snelle ontwikkeling wordt voorbereid als hij zijn leven wijdt aan een stelselmatige methode van zelftucht en oefening, zoodat hij ten slotte vereenzelvigd wordt met zijn geestelijk Zelf of Genius, zijn wijsheid

kent, zijn macht gebruikt en zijn eeuwig leven leeft. Door dit groote werk wordt zijn bewust standpunt omgezet van vereenzelviging met het lichaam van vleesch, instinkt, en onwetendheid in vereenzelviging met den geest van leven, kracht en wijsheid. De mystieke en magnetische veranderingen welke zijn persoonlijkheid ondergaat in het proces dezer omzetting, met de daarmee gepaard gaande belevendiging, toename aan kracht en verlichting van zijn geheele wezen, zijn de werkelijkheden dier groote mysteriën, welker geheimen nooit in woorden zijn uit te drukken, omdat zij slechts zaken van individueele ervaring zijn.

Vandaar dat niemand de waarheid dezer theorie kan kennen, waarvan de mystici aller tijden hebben verklaard dat zij een zaak van ervaring was, totdat hij gewaagd heeft te gelooven, de proefneming heeft geprobeerd en voor zichzelf getoetst heeft. Het is duidelijk dat het bestaan van 's menschen onsterfelijken geest binnen in hem een feit is dat alleen hij kan ontdekken; en het bereiken van eenheid en vereenzelviging met dien geest is een werk dat alleen zijn eigen inspanning en toewijding tot stand kunnen brengen. Dit is het schitterend ideaal dat het maçonniek stelsel, in den waren zin, zijn beoefenaars voorlegt. Evenals het mogelijk is een kind te leeren denken, werken en zijn leven voor zichzelf te regelen, kan den waren A. L. de weg worden gewezen om te denken, te werken en te leven op zoodanige wijze dat hij den tempel van een volmaakt karakter opbouwt en de M. M. wordt die daarin zal verblijven. Natuurlijk kan dit niet worden verkregen zonder ernstig en voortdurend streven om het leven te leven, het werk te verrichten en de gedachten te denken welke noodzakelijk zijn voor hen die de maçonnieke methode van het mystieke pad wenschen te volgen, dat als altijd is verdeeld in drie stadiën, louterend, verlichtend en eenmakend. Het eerste omvat ontwaken en zelftucht en komt overeen met den eersten graad. Daarin moet de mensch ontwaken tot het besef van zijn ware plaats als geestelijk wezen en aan het werk gaan om zijn leven schoon, zijn arbeid goed en zijn gedachten waar te maken door de oefening van *concentratie*; aldus wordt de zuil van kracht opgebouwd in den tempel van het karakter en wordt de neofiet voorbereid voor zijn ware inwijding als een A. L. der Groote Loge omhoog. Het tweede stadium is dat van verlichting, voorge-

steld door den tweeden graad; daarin wordt het verstandelijk begrip in groote mate vermeerderd, de moeilijkheden des levens worden begrepen en de wijze om er aan te ontkomen; de ware beteekenis der maçonnieke en andere ritualen wordt volkomen duidelijk en de leering van alle mystici wordt verstaan.

Dit vermogen om tot in de waarheid der dingen voor onszelf door te dringen wordt aangekweekt door de oefening van *meditatie*, welke dagelijks moet worden gedaan door den waren vrijmetselaar, aangezien er geen andere wijze is waarop de zuil van wijsheid in het denkvermogen kan worden opgericht. Het derde stadium van het innerlijk leven, voorgesteld door den derden graad, is dat van zelf-overgave aan den eenen kant en vereeniging met den Goddelijken Zoon aan den anderen kant, en wordt verzinnebeeld in het maçonniek rituaal door den dood in het graf van H. A., en het opheffen op de V. P. V. K.. De methode waardoor deze voltooiïng ten slotte bereikt wordt, is die van *contemplatie*; zoo worden de wijsheid, de kracht en het leven van het geestelijk Zelf overgebracht in de hersenen en het lichaam. Het wordt gestemd tot de volmaakte harmonie en wordt aldus de zuil van schoonheid in den volmaakten tempel, een stralende openbaring van levenskracht en gezondheid.

In de groote maçonnieke mysteriën dan worden de krachten van het geestelijk Zelf ontwikkeld en volmaakte barmhartigheid, wijsheid, kracht en schoonheid doordringen de herboren persoonlijkheid en stralen er van uit in de wereld om de menschheid te vereenigen, te verlichten, te helpen en te genezen. Het spreekt van zelf dat zulk een groot werk niet in één kort leven kan worden volbracht. Gelijk de metselaar die niet gebonden was aan zijn gilde, in de dagen van den Kathedraalbouw zijn werk in de eene stad afmaakte en naar een andere vertrok, de geheime teekens met zich brengende die bewezen dat hij een lid van het gilde was, gaat het geestelijk Zelf van het eene leven in het andere, neemt zijn werk op waar hij het achterliet en herkent zijn mede-gildeleden door de herkenningsteekens die bekend zijn aan alle mystici en aan geen ander. Zoo neemt hij steeds toe in kracht en wordt hij immer wijzer, sterker en schooner door de ervaringen en pogingen van zijn achtereenvolgende persoonlijkheden. Hij, het Zelf van Liefde, is niet langer dood en begraven in het graf der stof, doch is opgeheven op de V. P. V. K.;

ontwaakt en werkzaam, een scheppend bouwmeester en een zoon van den O. B. D. H., maakt hij zijn lichaam tot zijn tempel en gebruikt hij zijn vermogens van wijsheid, kracht en schoonheid voor de bevordering van de evolutie der menschheid. Dat is het werk van den waren M. M. der Groote Loge omhoog.

Thans wil ik in het kort de beteekenis aangeven van de symbolische werktuigen der drie graden volgens mijn opvatting, de volledige verklaring bewarende voor een volgende verhandeling. De werktuigen van den A. L. zijn de B. van het verstand, de G. H. van den wil en de V. D. M. van het gevoel: dit zijn de drie fundamenteele krachten onzer natuur als gewone menschen van de wereld. In den eersten graad moeten wij leeren ze zoo goed mogelijk te gebruiken door ons te oefenen in concentratie op ware gedachte, goeden arbeid en schoone gewoonten, opdat wij steeds bekwamer mogen worden in alle werkzaamheden des levens. De werktuigen van den G. zijn hoofdzakelijk dezelfde krachten, doch in den intensen en geestelijken vorm waarin het hooger Zelf binnen in ons ze bezit; zij worden bereikt en verkregen door den persoonlijken mensch in de oefening van meditatie, waardoor geestelijk inzicht in de waarheid, verzinnebeeld door het S., zijn verstand verlicht; zijn wil, versterkt door intuitie van het goede, verzinnebeeldt de W. en het W. is het symbool van zijn gevoel, gelouterd door inspiratie van het schoone. Zoo wordt de ware G. die zijn werktuigen van inzicht, intuitie en inspiratie aanwendt, verlicht door de krachten van den Genius binnen in hem; hij kan den tempel van zijn karakter recht, haaksch en waterpas opbouwen volgens zijn eigen idealen en behoeft niet langer af te hangen van de aanwijzingen van anderen of van de regels in boeken neergelegd. Op deze wijze alleen kan hij een vrij en onafhankelijk individu worden, dat zichzelf leidt, en wordt aangenomen door den M. M. binnen in hem. Door het gebruik zijner werktuigen in meditatie verkrijgt zijn verstand een steeds groeiend begripsvermogen en alle mysteriën der natuur worden hem duidelijk. Meditatie is niet mogelijk vóórdat eenig vermogen tot concentratie is bereikt en daarom moet de laatste in den eersten graad worden beoefend.

De werktuigen van den M.M. verzinnebeelden de krachten van den geest in een nog hoogere ontwikkeling dan die van den G., en

zij kunnen voor ons weinig meer zijn dan de namen van vage idealen. Verstand en inzicht worden cosmische wijsheid, waarvan de P. het symbool is, de synthetische en ontledende vermogens van het zuivere denkvermogen, de eene punt gericht op een beginsel van de dingen en de andere den omtrek der bijzonderheden beschrijvende waarin het uitwerkt in de natuur en de ervaring. Wil en intuïtie worden cosmische kracht, waardoor de ware M.M. het ideale goede in praktijk brengt; deze wordt verzinnebeeld door den P. van den vrijen ontwerper. Gevoel en inspiratie worden cosmisch-Zijn met zijn universeel medegevoel; het schept een volmaakt lichaam en levenskracht en genezing straalt er van uit over alle menschen; het wordt verzinnebeeld door den pen van de R. terwijl de spiraaldraad de aan het Zelf van den Geest eigen draaikolk-beweging voorstelt, die onsterfelijke liefde welke allen vereenigt in de eenheid van het Hoogste Zelf. Deze cosmische krachten werden geopenbaard door de grootste mystici uit het verleden, Meesters van Wijsheid, Boeddha's van Mededoogen, Wereldverlossers, en in mindere mate door heiligen als de H. Franciscus, mannen van de daad als Nelson, denkers als Spinoza; of om meer moderne voorbeelden te nemen: Vader Johan van Cronstadt met zijn geneeskracht, generaal Booth met zijn praktische energie, Emerson met zijn onderzoekende wijsheid. Allen zullen toestemmen dat deze ze in haar volheid gaven, de eersten onder vele broederen volgens den grooten Apostel. Indien deze krachten in zijn graad neerdalen in het lichaam van den waren M.M., in de oefening van contemplatie, bereikt hij die mystieke eenheid in vereenzelviging met zijn goddelijk Zelf dat het doel van alle menschelijk streven is.

(Wordt vervolgd.)

OORSPRONG EN OUDHEID DER GEWIJDE SCHOLEN.

(*Vervolg van blz. 112.*)

Het Genootschap geloofde dat gelijk "alle dingen voortkomen uit den Wil van Eén," wij ook allen weder op te lossen waren tot eerste beginselen en dat metalen konden worden gescheiden, verdund en weder verbonden; en zij beweerden dat Mozes een Adept was omdat hij het moeilijk proces kende om het gouden kalf tot een poeder te herleiden. De *Aureus* toegeschreven aan Hermes Trismegistus, is een der oudste gewijde werken over het onderwerp en is gehuld in Egyptische Symboliek. De geschriften van Athenagoras vertoonen sporen van Alchemie en men zegt dat Keizer Caligula proeven nam met rood arsenicum. Thoelden verklaart: "Onze voorouders vereenigden zich weder ten tijde van Valerius Diocletianus in het jaar 284 na Chr.". Hoe dit zij, deze persoon was in het jaar 296 volijverig bezig Christenen, Gnostieken en Alchemisten zonder onderscheid te verbranden, evenals alle werken over Alchemie en de Geheime Wetenschappen waar hij zijn snoode hand op kon leggen. Volgens Colin MacKenzie[1]) vinden wij Alchemisten onder de Esseeërs, Kabalisten, Manicheeërs, de Hermieten van Thebe en de Gymnosofisten van Indië. Keizer Julianus, die ofschoon hij genoemd wordt de Afvallige, een der reinste Keizers was die Rome ooit gehad heeft en afvallig was van de ondeugden van mannen als Constantijn, herstelde deze Wetenschappen. Zosimus de Panopoliet, wijdt een een afzonderlijke verhandeling aan de "goddelijke kunst om goud en zilver te maken". Cedrinus, 491, geeft een voorbeeld van een Magiër die Alchemie beoefende. Morienus, een Hermiet te Rome, leerde de kunst van Omzetting en het Elixir van Adsar, die een Alexandriër en een Christen was, en onderwees haar aan Calid, den zoon van Gezid den Tweede, Sultan van Egypte, omstreeks het jaar 725 na Chr.; de werken van Morienus werden vertaald uit het Arabisch in het Latijn in 1182 na Chr.. Opvolgers gingen voort met het beoefenen der Wetenschap; Geber, wiens ware naam was Abou Moussa Djafar, betiteld als *alsofi* of de Wijze, wijdde zijn leven, omstreeks 730 aan de Alchemie: hij werd geboren te Houran in

---

[1]) *Processes in Manufactures*, Londen 1825.

Mesopotamië, en aan hem hebben wij de eerste vermelding van bijtend sublimaat, kwikoxid, salpeterzuur en zilvernitraat te danken. Een zekere Marcus Graecus wordt genoemd als behoorende tot dit tijdperk, doch niets is over hem bekend behalve dat Frater Bacon aan zijn M. S. het geheim van buskruit ontleende. [1]) Alfarabi leefde later, in het begin der tiende eeuw, en werd beschouwd als de meest geleerde man van zijn tijd. Avicenna, wiens ware naam Abu Cenna was, een ander groot Alchemist, werd geboren te Bokara in 980, en stierf in 1036. Na dien tijd worden slechts weinig filosofen van beteekenis met name vermeld in Arabië en de Alchemie begon toen de aandacht te trekken in Spanje, in welk land de Moren en de Joden haar hadden ingeleid. Scholen van de Kunsten, Wetenschappen en Magie werden opgericht in Toledo, Salamanca, Barcelona en elders en hierheen trok Gerhard van Cremona, ongeveer 1130; Arnold de Villanova, 1243; Roger Bacon, 1215; Albertus Magnus, 1270; Raymond Lulli, 1320; [2]) deze groote Alchemist was een leerling van Villanova en zij waren te zamen in Napels 1309—1311. Wij zullen gemakshalve deze aanteekening verdeelen en haar voortzetten onder het hoofd *Rozekruiserij*; dit is een geschikte verdeeling, want wij hebben betere en vollediger gegevens van haar symboliek, aangezien veel er van overeenkomt met Vrijmetselarij en Gnostiek en ongetwijfeld is afgeleid, door Spanje, van het Huis van Wijsheid te Caïro. Gedurende de overheersching van de Moren in Spanje, waren de Joden in aanzien; zij telden vele der meest geleerde mannen van hun tijd onder hun ras, en werden dienovereenkomstig geacht. Na den val der Moorsche macht werden de Joden vervolgd en in de 14e en 15e eeuw vergaderden zij onder den naam van *Marano's* in het geheim in herbergen, vermomd, en grepen, teekens en paswoorden gebruikende; de tempel van Salomo moest natuurlijk zijn op den voorgrond tredende plaats bekleeden, doch het is onwaarschijnlijk, tenzij in het Arch-rituaal, dat het genootschap eenig verband met Vrijmetselarij kon hebben, wier breede en liberale werkwijze in strijd is met den uitsluitenden aard van het Judaïsme. [3])

---

[1]) *Eph. Chambers' Enc.*

[2]) *Aureus*, voorrede (Fryar. Bath.), Yarker *Initiation*, Parijs, 1903.

[3]) Zie *Freem. Mag.* 1860, III, blz. 416.

MOHAMEDAANSCHE MYSTICI. Wij vermeldden reeds dat er Mohamedaansche gnostieken in Perzië waren; en zij beweren te zijn ontstaan ten tijde van den Profeet. Men zegt dat zij afstammen van de *Alli Allahis*, een voortzetting van de oude sekte der Medo-Perzische Magiërs. De sekten worden *Tariks* of Paden genoemd, want zij zijn Pelgrims of reizigers op den *urug* of opgaanden boog, waarin drie *ourouens* zijn — de weg, de trappen en het doel.

In dezen tijd vinden wij een groot aantal sekten dezer Mystici en men zegt dat Ali, die volgens de Perzische sekte de wettige opvolger van Mohamed was, ze stichtte door een of ander stuk van zijn kleeding te geven als hij hun orden stichtte; zoo maakt één sekte er aanspraak op, zijn *Tadji* of muts te hebben ontvangen; een andere zijn *khirka* of mantel; weer een andere zijn *Kemei* of gordel.

Benai Ibraham. Iedere belezen Vrijmetselaar weet dat sedert den tijd van het oorspronkelijke der "Cooke" M. S. Constituties, zegge 1400 n. Chr., de overlevering zegt dat de Koning-jager Nimrod een Groot-Meester was en dat Abraham van wien beweerd wordt dat hij van hem is gevlucht, aan de Egyptenaren meetkunde leerde. Het is niet de moeite waard te trachten deze laatste bewering te weerleggen daar volgens de Bijbelsche chronologie Abraham niet in Egypte was tot ongeveer 1928 v. Chr., doch het zou wel de moeite loonen, te zien, als zulks mogelijk was, welke schrijver der oudheid behalve Josephus, waarschijnlijk een Oostersch schrijver, verantwoordelijk is voor den Abrahamistischen oorsprong der meetkunde in Egypte. Ik weet, hetgeen ik nog nooit vermeld heb gezien door een Maçonniek schrijver, dat er onder de Mohamedanen over de de geheele wereld een zeer oud geheim genootschap is dat beweert af te stammen van de Koreish of de Bewakers der kaaba, een hoogstaand Arabisch ras en de afstammelingen van Ishmael, waartoe Mohamed behoorde. In de 1e en 2e graden van dit stelsel worden precies dezelfde verklaringen gegeven als in de M. S. Constituties der Vrijmetselarij, terwijl de 3e graad gewijd is aan de oprichting der kaaba door Ibrahim, Ismael en Izaäk als de drie voorzitters der G. M. M.. Sale geeft in zijn "Inleidende Opmerkingen" van zijn vertaling van *Al Koran* een volledig verslag van de legende betreffende Abrahams oprichting van een vierhoekigen tempel gelijkvormig aan dien welke verwoest werd in den zondvloed, waarvoor de plannen op

etherische wijze uit den Hemel werden neergelaten op het gebed van Adam. Ik ben geneigd geloof te schenken aan de groote oudheid waarop deze drie graden van de Zonen van Ibraham aanspraak maken, om twee of liever drie redenen.

In de eerste plaats bevestigt Mohamed zelf dat er grond bestaat voor de legende, als hij over Abraham spreekt; in de tweede plaats wordt door den schrijver zelf erkend dat het verslag uit de 13e eeuw van de oprichting van den vierhoekigen tempel van den Heiligen Graal op den "Verlossingsberg" is ontleend aan Islamietische bronnen; en in de derde plaats geloof ik met Ashmole, dat het huidige stelsel van Vrijmetselarij een 13e eeuwsche hervorming was van een ouder stelsel. In 1872 organiseerde wijlen K. R. H. Mackenzie de "Orde van Ishmael" in 36°, waarvoor hij de grondslagen naar hij mij mededeelde, van een Arabier in Parijs had gekregen, en in 1884 verkeerde ik zelf met Prins Moustafa ben Ismael, gewezen Eersten Minister van Tunis en te dien tijde in Parijs. Mackenzie schijnt echter gemeend te hebben dat onze Bijbelsche legenden overleveringen waren van de "Orde van Ishmael", waarvan de "Zonen van Ibraham" een zeer oude tak waren of gelijk hij het uitdrukt, het oudste geheime Genootschap der wereld.

Edmond Demoulins verklaart in zijn werk *Anglo-Saxon Superiority* hetwelk een reusachtigen opgang gemaakt heeft in Frankrijk, dat in al de Oasen of Woestijnen onder Islamietische heerschappij Geheime Broederschappen (Zalouahs) bestaan en hij haalt, ter staving, M. L. Ponsard aan over het oude Egypte in Chaldea in vóórhistorische tijden. Hij zegt: "Zij hebben hun paswoorden, hun herkenningsteekens en worden bestuurd door een officiëele hierarchie, beginnende bij den Groot-Meester, of Kalif, en eindigende met onderschikte ambtenaren als boodschappers, vaandeldragers, wachters enz. Er zijn algemeene bijeenkomsten voor het ontvangen van onderricht door den Kalif of voor de inwijding van nieuwe leden, ook wel om de bevolking aan te wakkeren tot opstand tegen den een of anderen binnen- of buitenlandschen vijand. Deze verschillende uiting van vaderlandsliefde bezielde de Genootschappen welke vroeger in de twee groote Oasen van Assyrië en Egypte waren gevestigd, althans gedurende het eerste deel hunner geschiedenis, die zich uitstrekt over den tijd toen zij, kort geleden voortgekomen uit de Woestijn,

nog min of meer onder de heerschappij der Broederschappen en priesters van Ammon waren. Mahomed en zijn volgelingen vertoonden ook deze soort vaderlandsliefde en hetzelfde was het geval met alle Genootschappen, ontstaan onder de inspiratie van den Islam, hetzij in de Arabische woestijn en de Sahara of aan de beide uiteinden van Klein-Azië tot Spanje.

Broederen van Reinheid. Dit was een vereeniging van Arabische wijsgeeren gezeteld te Bosra in de 10e eeuw. Zij hadden zekere vormen van Inwijding en schreven vele werken, die later veel werden bestudeerd door de Spaansche Joden [1]).

Huis van Wijsheid. De Tarik van het Huis van Wijsheid werd gesticht te Caïro en had zeven Inwijdingsgraden. Volgens Von Hammer, die zijn Arabische bronnen opgeeft, aanvaardde Abdallah een Pers van de 9e eeuw der Christelijke jaartelling, de Gnostieke leer omtrent de Aeonen of Sephiroth, of emanaties der godheid en paste hij het stelsel toe op de opvolgers van den Profeet van Arabië, Ismael beschouwende als den verkondiger van zijn "Pad" en een zijner volgelingen als den Zevenden Imaum. Deze man schiep *Dais*, of Zendelingen, voor de verspreiding van het stelsel en werd opgevolgd door zijn zoon en kleinzoon. Een ingewijde genaamd Karmath maakte het "Pad" bekend. De Geheime Instelling was nu gevestigd te Caïro en genaamd het "Dar-al-hicmet", hetgeen vertaald luidt: Tent van Bedrevenheid of Huis van Wijsheid, en Bijeenkomsten werden tweemaal per week gehouden, waarbij alle leden in het wit verschenen. De leden werden geleidelijk bevorderd door een reeks van Zeven Graden, waarover een "Dai-al-doat" of Zendeling der Zendelingen het voorzitterschap had. Hun toenmalig Hoofd, Hakem-bi-emir-Illah, Hoofd bij de Gratie van Allah, vermeerderde het aantal dezer graden tot negen en richtte in 1004 n. Chr., een statig gebouw op hetwelk hij rijkelijk voorzag van wiskunstige instrumenten. In 1123 vernietigde de Vizier Afdhal dit gebouw, doch de bijeenkomsten werden elders voortgezet. Overeenkomende met de zeven (of negen) graden van het Genootschap was er een zevenvoudige gradatie van officieren: — sheik, of Groot Meester; Dai-el-Keber, of Gedeputeerd Meester; Dai, of Meester; Refik of Broeder; Te davie, of Middelaar; Lassik, of Candidaat; Meremini, of Geloovige. Den

[1]) *Royal Mas. Cyclo.*, K. en H. Mackenzie, Londen 1899.

Ingewijde werd achtereenvolgens geleerd dat er zeven heilige Imaums waren geweest; dat God zeven Wetgevers had gezonden, die in den tijd tusschen hun verschijnen elk zeven Helpers hadden en dat elk dezer twaalf Apostels had. Het schijnt dat in 1150 de Sultan van Egypte de graden van het Genootschap erkende, want toen een speciale rang werd geschapen voor den geleerden Joodschen geneesheer Maimonides, werd er aan toegevoegd dat "de verlichten van het rijk verdeeld waren in zeven graden, een overeenkomstige plaats innemende bij den troon" [1]); het is ook eenigszins een bevestiging van wat wij zeiden omtrent de verwantschap van Spanje met Egypte. Sir John Mandeville van St. Albans diende bij den Sultan ongeveer in 1320 en het schijnt dat hij half bekeerd werd tot den Islam; hij verhaalt dat zij de kruisiging van Jezus ontkenden en beweerde dat Judas in zijn plaats werd gesteld.

Moordenaars. Vóór het jaar 1090 liet een der Dais van het Huis van Wijsheid een Candidaat toe, genaamd Hassan Sabah, die aldus zijn bekeering in bijzonderheden weergeeft: "Ik was gelijk mijn voorvaderen opgevoed in de leer der twaalf Imaums, doch ik maakte kennis met een Ishmaelietischen Rafeek, Emir Dhareb, met wien ik spoedig vriendschap sloot. Mijn indruk was dat de leeringen der Ishmaelieten geleken op die der Filosofen en dat de Heerscher van Egypte er in was ingewijd". Hassan deelt verder mede dat hij ten slotte zijn trouw beloofde aan een Dai, genaamd Moomen, zich naar Egypte begaf en aan de grens werd tegemoet getreden door den Dai-al-Doat. Hassan zag in dat het "Huis" mislukte als een politiek genootschap doordat het geen vesting had en hij toog aan den arbeid om dit gebrek te herstellen. Door een handigen, strategischen koop verkreeg hij in het jaar 1090 het kasteel van Alamoot. Hier stichtte hij het Genootschap der *Moordenaars* in zeven graden; de klasse der Tedavies werd gevormd door degenen die zich wijdden aan het voornaamste doel, het dooden van de vijanden der orde. Op een later tijdstip werd het Genootschap ontbonden doch het bestaat nog in zijn zeven graden in Indië en andere landen onder zijn oude benaming van Ishmaelieten.

Druzen. Ongeveer terzelfdertijd als de stichting der *Moordenaars*, bracht een Dai genaamd Hamsa de Druzen van den Libanon er toe

[1]) *The Talmud*, Polani, blz. 226.

om het Inwijdingsstelsel van het Huis van Wijsheid te aanvaarden. Deze Syrische Bergbewoners zijn een eigenaardig ras, waarschijnlijk van Phoenicische afkomst; het is bekend dat zij vóór den tijd van Hamsa geheime Riten, Graden en herkenningsmiddelen hadden. [1]) Het was naar alle waarschijnlijkheid een vorm van den Assyrischen eeredienst, zooals de Yezids dien bezaten, welke zon, maan en stier aanbidden en herkenningsteekens hebben. [2]) Sedert den tijd van Hamsa zijn zij getrouwe bewaarders gebleven van de organisatie die zij van hem hadden ontvangen. De Sekte erkent zes graden waarvan de eerste drie worden voorgesteld door de "drie voeten van de kandelaar van het Inwendige Heiligdom dat de vijf elementen bevat", en deze "drie voeten" zijn "de helige toepassing, de opening, het verschijnsel", duidende op 's menschen innerlijke en uiterlijke ziel, in het lichaam van de stof. De Onwetenden worden bestuurd door de Akkals of wijzen en deze behooren tot drie hoogere graden, welke meer gevorderde beginselen en ontwikkeling vertegenwoordigen. De leden zweren volstrekte geheimhouding en doen hun eed gestand. Het is bekend dat zij herkenningsteekens hebben welke gemeenzaam zijn aan de Vrijmetselarij. [3]) Zij maken er ook aanspraak op, eenige traditie te hebben betreffende verleenden bijstand bij het bouwen van Salomo's Tempel, doch het is mogelijk dat dit slechts een hunner middelen was om verraders te misleiden. Blavatsky, een Ingewijde der Sekte, deelt ons mede dat de grondbeginselen van Hamsa zijn: kuischheid, eerlijkheid, deemoed en barmhartigheid, en dat haar grondslag die der oude Ophietische Gnostieken is, welke in de oudste tijden aanspraak maakten op reusachtige oudheid als de bouwers der Draconische steenen omwallingen, over de geheele oude wereld en zelfs over Amerika verspreid. Het Genootschap erkent gelijk andere Ishmaelietische Mystici, een verwantschap met de Platonische filosofie en er worden feesten gehouden waarbij druiven en vijgen worden gegeten; hetwelk wordt beschouwd als een der toetsen van lidmaatschap; het brengt ons in herinnering dat de priester Cyril van Jeruzalem [4]) spreekt van de "afschuwelijke cere-

[1]) Zie *Ars Quat. Cor.* IV. Smith.
[2]) Als voren, IV, Yarker.
[3]) Als voren. III.
[4]) *Catech. Lec.*, VI, 23.

monie van den vijg". De candidaat moet vóór zijn toelating een langen vasten ondergaan, welke den laatsten dag volkomen is en een soort van trance-vizioen wordt opgewekt vóór de ceremonie eindigt.

Ainsarii. De Ishmaelietische Sekte bleef bestaan na de verwoesting der versterking van den Ouden Man van den Berg, gelijk het Hoofd der Moordenaars genoemd werd. De voornaamste heette de Ainsarii; zij houden geheime bijeenkomsten voor inwijdingen en hebben teekens, woorden en een Cathechismus. Lyde, die deze Sekte bestudeerd heeft, klassificeeert ze bij de oude Tempelieren en Moderne Vrijmetselaars.

Derwischen. De verschillende "Paden" der Derwischen zijn zeer oud en ontstonden uit takken in Perzië en Egypte. Hoewel hun riten en leeringen van elkander verschillen, is het doel van alle gelijk, ook aan dat van Magische en Indische Yoga-beoefening, nl. de Vereeniging met de Godheid.

Wij zullen de *Bektasch* nemen als het type weergevende der andere. In de 15e eeuw ontving Bektasch of Bokhara zijn "Mantel" van Ahmed Yesevee, die zeide af te stammen van den schoonvader van Mohamed. Hierop ontwierp hij een stelsel ter betreding van het "Pad", bestaande zoogenaamd uit zeven, doch in werkelijkheid uit vier graden. Zij zijn magisch in hun aard, in zooverre zij ten doel hebben een verband te scheppen tusschen den candidaat en den Sheik, van wien hij wordt geleid, door den Stichter, en den Profeet, tot Allah. Hun Inwijdingsceremonie is in het kort als volgt. Na een jaar proeftijd, gedurende hetwelk de candidaat wordt beproefd met onjuiste geheimen, wordt een lam gedood, waaruit een koord wordt gemaakt voor zijn hals en een Inwijdingsgordel voor zijn lendenen; hij wordt geleid in een vierhoekig vertrek en tusschen twee gewapende geleiders welke hem voorstellen als een slaaf die waarheid begeert te kennen. Hij wordt bij het koord om zijn hals rondgeleid en een van de bijlen gebruikt of gedragen door deze peten, is in het bezit van den schrijver en vertoont aan de eene zijde den naam van Ali en aan de andere dien van Mohamed. Daarop wordt hij geplaatst voor een steenen altaar op hetwelk twaalf inker-

---

[5]) *The Asian Mystery*, Rev. c.L. Lyde.

vingen zijn. De Sheik, bijgestaan door elf anderen, geeft den candidaat een bijzonderen handgreep en neemt hem den eed der orde af, gelijkstaand aan den eed der Monniken van armoede, kuischheid en gehoorzaamheid. Hier wordt een vers uit den Koran aangehaald: "Zij die hun hand geven en daarbij U een eed zweren, zweren dien eed aan God, Allah's hand wordt in hun hand geplaatst en degene die zijn eed breekt, zal dit doen tot zijn eigen schade en aan hen die getrouw blijven, zal Allah een schitterende belooning schenken". Het is een vers dat van veel nut zou kunnen zijn in de moderne Vrijmetselarij.

Daarna wordt hem medegedeeld dat de dood hem wacht zoo hij zijn Orde verraadt; en hij doet zijn belijdenis in de volgende formule: "Mohamed is mijn Rheper (gids); Ali is mijn Murchid (leider)". De Sheik vraagt dan: "Aanvaardt gij mij als uw Murchid?" en na een bevestigend antwoord voegt hij er aan toe: "Dan neem ik u aan als mijn zoon". Men voorziet hem van een gordel, met drie knoopen en hij ontvangt een albasten steen als teeken. Het herkenningsteeken is dat van den eersten graad in de Vrijmetselarij. Hun ritueel gebed wordt genoemd de *Gulbend* of "roos van broederliefde". Wanneer een Mohamedaan een ander vraagt "welke roos draagt gij?" beteekent dit: tot welken Ritus behoort gij? Zij volvoeren ook een mystieken dans gelijkende op dien der oude Mysteriën. Onder hun belangrijke symbolen zijn de dubbele driehoeken ✡ twee driehoeken vereenigd in den tophoek ⧗. Een hunner spreuken is "de mensch moet sterven opdat de heilige moge geboren worden". [1])

Als juweel gebruiken zij een kleinen marmeren kubus met roode vlekken om het bloed van den gemartelden Ali voor te stellen. De Sekten zijn niet populair bij de Turksche Muzelmannen, doch alle takken zweren zich met lichaam en ziel te zullen wijden aan de belangen van hun orde of hun Pad. Het Juweel van een tak, in het bezit van den schrijver, heeft aan den top een kleinen groenen steen, en hieraan hangt aan drie zilveren kettingen een groote ovale bloedsteen; hieraan hangen weder drie andere kettingen: de eerste drie kettingen hebben twee kleine zilveren schijven, de tweede drie hebben elk een zilveren schijf en twee zijn dubbel, te zamen zeven

[1]) *The Dervishes*, J. P. Brown.

vormende. De Mantel der orde heeft op elken schouder een voorstelling van het zwaard van Ali.

Onder het reusachtig aantal operatieve Vrijmetselaren in dienst bij de Saracenen moeten er vele zoodanige Ingewijden geweest zijn, maar het is niet de bedoeling dezer bijzonderheden geweest, de Vrijmetselarij geheel te vereenzelvigen met de genootschappen welke de formulen gebruiken; wij hebben het bestaan willen aantoonen van zekere oude kenmerken die zij gemeen heeft met de gewijde scholen bij verschillende volkeren. Toch is het zeer wel mogelijk dat het oorspronkelijk Romeinsch gilde-rituaal gewijzigd is door de toevoeging van legenden over Salomo, in het Oosten bewaard, of aan den anderen kant *en bloc* is ontleend aan de Joodsche Gilden van Syrië en Egypte en het is waarschijnlijk dat de Joden van Spanje in de gelegenheid waren het gilde-stelsel door te geven, doch hierop zullen wij later ingaan.

(*Wordt vervolgd.*)
